

FILM. Cameron Diaz ger sig in i skräckfilmsvärlden. I höst spelar hon huvudrollen i *The Box* som ska regisseras av *Donnie Darko*-skaparen Richard Kelly. Filmen handlar om en kvinna som får en mystisk låda av en främling. På lådan finns ett antal knappar, och olika saker kan hända beroende på vilken man trycker på. Inspelningarna börjar i höst.

”In the beginning there was rock – then someone invented the wheel and it started to roll...” Var med från början i Allehandas genomgång av rockens historia, ledd av Peter Kronström som också leder popfrågetävlingen It Takes 2 på Palmfestivalen i Trelleborg. Du kan vara med och tävla själv, redan nu.

B-sidan som förändrade historien

Rock & Roll är ett fenomen inom musikhistorien. Få saker har haft sådan genomslagskraft och kunnat engagera så många människor under det senaste halvsekle.

Lite enkelt kan man säga att rockens rötter härstammar från de svarta slavarna i USA under slutet av 1800-talet.

Det fanns nära fyra miljoner svarta i USA 1860 och nästan alla var offer för slavhandeln. Deras sånger ansågs öka arbetstakten på bomullsfälten och redan i början av 1900-talet existerar epitetet ”blues”. Oftast var det texter om svårmodigheter och förtryck.

Bluesen blev de svartas musik och firade stora triumfer främst runt Chicago- och deltaområdet, under den första halvan av seklet. Robert Johnson, Muddy Waters, Howling Wolf och John Lee Hooker skapade sig stora namn inom genren.

White man's blues

Det är först under 40-talet som det blir en klar musikalisk gräns mellan blues, jazz, rhythm & blues och boogie woogie.

Den vita motsvarigheten till bluesen under denna tid var dock country.

Hank Williams blev länken mellan country och vit rock & roll som senare både Bill Haley och Elvis Presley kom att renodla.

Andra musikgenrer som gällde under 40- och halva 50-talet var swing och storband som Tommy Dorseys och Glenn Millers orkestrar, lättsam smörsång med Bing Crosby, Frank Sinatra och Johnnie Ray samt den amerikanska folkmusiken där Woody Guthrie och Peter Seeger tidigt la grunden för kommande artister som för den då väldigt unge Robert Zimmerman...

En variant av rhythm'n'blues

Men det skulle dock dröja över ett halvt sekel efter att den första gramfonskivan sett dagens ljus innan saker och ting började rulla på allvar, och innan epitetet ”rock” fanns i var mans mun.

Orsaken var att de flesta artis-

Bill Haley och hans kometer blev den första storsäljande rockakten - men musikstilen var stulen från svarta musiker.

ARKIVBILD: SCANPIX

The history of rock

terna under början av 50-talet var svarta medan skivköparna var vita. Ett stort problem naturligtvis i då tidens hudfärgssegregerade USA.

Därför var det således inte Big Joe Turner som fick den största kommersiella framgången med låten *Shake, Rattle and Roll* utan det var den vite Bill Haley och hans Comets som ”stal” framgångarna.

Samma sak gällde Little Richards debut *Tutti Frutti* 1955, som

i en smörig version med Pat Boone sög åt sig de vita skivköparna.

Rock & roll blev egentligen en variant av rhythm'n'blues, den genre som den svarte pianisten och sångaren Fats Domino så framgångsrikt ägnat sig åt nere i New Orleans.

Men det blev en vit man som myntade termen rock & roll, nämligen den amerikanske radiodiskjockeyn Alan Freed. Denne pionjär skapade redan 1951 en radio-

show kallad *The Moondog Rock & Roll House Party*. Ett program som sägs vara grunden till Radio Luxemburgs senare succé, där Freed under 50-talet slog igenom även hos den europeiska publiken.

1954 släppte Bill Haley singeln *Thirteen Women (And Only One Man in Town)*.

B-sidan var (*We're gonna*) *Rock*

Sätt rätt artist ihop med rätt låt!

- 1. Chordettes
- 2. Fats Domino
- 3. Spaniels
- 4. Crew Cuts
- 5. Penguins
- 6. Ray Charles
- 7. Bill Haley
- 8. Robert Johnson
- 9. Four Aces
- 10. Muddy Waters

- A. Three Coins In The Fountain
- B. Earth Angel
- C. Hoochie Coochie Man
- D. The Fat Man
- E. Dust My Broom
- F. I Got A Woman
- G. Mr. Sandman
- H. Crazy Man Crazy
- I. Sh-Boom
- J. Goodnight Sweetheart

■ Svar skickas till: Trelleborgs Allehanda, It Takes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg eller mailas till: peter.kronstrom@telia.com

■ Vinnare och rätta lösningen publiceras i nästa avsnitt av ”The history of rock”.

- 1:a pris: Specialtillverkad It Takes 2 T-shirt och Anne-Lie Rydé-signerad It Takes 2-affisch.
- 2:a-5:e pris: Allehanda Allehandaprylar

around the clock. En låt som redan 1952 hade spelats in av Sonny Dae & the Knights.

Med draghjälp av filmen *Blackboard jungle* (Vänd dem inte ryggen) med Glenn Ford året efter, så kom denna låt att bli alla tiders mest säljande rocksingel.

Rocken var född och en ny era inom musikhistorien skapad.

Peter Kronström